

## Praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen onbegrepen gedrag

Datum geplaatst: 31 juli 2025

Deadline vooraanmelding: 30 september 2025, 14.00 uur

Deadline: **6 november 2025, 14.00 uur**

### Inhoud

|        |                                                                |    |
|--------|----------------------------------------------------------------|----|
| 1.     | Samenvatting.....                                              | 1  |
| 2.     | Doel subsidieoproep.....                                       | 1  |
| 3.     | Achtergrond programma.....                                     | 3  |
| 3.1    | Actieprogramma Grip op Onbegrip .....                          | 3  |
| 4.     | Voorwaarden en verplichtingen .....                            | 4  |
| 4.1.   | Voorwaarden .....                                              | 4  |
| 4.1.1. | Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?.....                | 4  |
| 4.1.2. | Staatssteun voorkomen .....                                    | 5  |
| 4.1.3. | Samenwerking en bijdrage van derden.....                       | 6  |
| 4.1.4. | Welk bedrag kunt u aanvragen? .....                            | 7  |
| 4.1.5. | Praktische voorwaarden.....                                    | 8  |
| 4.2.   | Verplichtingen .....                                           | 9  |
| 5.     | Beoordeling en prioriteitstelling .....                        | 9  |
| 5.1.   | Beoordelingsprocedure .....                                    | 9  |
| 5.2.   | Relevantiecriteria .....                                       | 9  |
| 5.3.   | Kwaliteitscriteria.....                                        | 11 |
| 5.4.   | Prioriteitstelling .....                                       | 11 |
| 6.     | Indienen .....                                                 | 12 |
| 6.1    | Vooraanmelding.....                                            | 12 |
| 6.2    | Indiening via Mijn ZonMw .....                                 | 12 |
| 6.3    | Tips .....                                                     | 12 |
| 6.4    | Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag ..... | 12 |
| 6.5    | Inhoudelijke vragen .....                                      | 12 |
| 6.6    | Technische vragen .....                                        | 12 |
| 6.7    | Downloads en links.....                                        | 12 |
| 7.     | Bijlagen .....                                                 | 13 |
|        | Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV .....                           | 14 |
|        | Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening.....           | 15 |

## 1. Samenvatting

**LET OP!** U kunt alleen een subsidieaanvraag indienen als u vóór **30 september 2025 14.00 uur** een vooraanmelding heeft gedaan met uw voorlopige titel, korte samenvatting van uw projectplannen en contactgegevens. Meer informatie over de vooraanmelding vindt u [hier](#).

### Wie

In de projectgroep moet expertise aanwezig zijn op het gebied van onderzoek, praktijk en ervaringskennis.

### Waarvoor

Praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Dit kunnen onder andere effectieve interventies ter ondersteuning van het individu zijn of effectieve werkwijzen in organisatie en samenwerking. Kenmerkend aan het onderzoek is het participatieve karakter, waarbij er een nauwe samenwerking is tussen onderzoek, praktijk en mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten om het onderzoek en de resultaten verder te brengen.

### Wat

In deze subsidieronde kan budget worden aangevraagd voor praktijkgericht onderzoek. Er kan maximaal € 250.000,- worden aangevraagd voor personeel en materiaal. Projecten hebben een looptijd van maximaal 20 maanden.

### Wanneer

|                                    |                              |
|------------------------------------|------------------------------|
| Deadline indienen vooraanmelding   | 30 september 2025, 14.00 uur |
| Deadline indienen subsidieaanvraag | 6 november 2025, 14.00 uur   |
| Ontvangst commentaar referenten    | 27 november 2025             |
| Deadline indienen wederhoor        | 11 december 2025, 14.00      |
| Besluit                            | Medio maart 2026             |
| Uiterlijke startdatum              | 1 mei 2026                   |

## 2. Doel subsidieoproep

Het doel van deze subsidieoproep is het stimuleren van praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag. Onbegrepen gedrag is een verzamelterm voor gedrag dat door deze persoon zelf en/of zijn omgeving als moeilijk hanteerbaar wordt ervaren. Het betreffende gedrag zorgt meestal voor onveilige situaties, voor de persoon zelf of zijn/haar omgeving of context. Vaak hebben mensen die onbegrepen gedrag vertonen te maken met bijvoorbeeld psychische- en verslavingsproblematiek, soms gecombineerd met een verstandelijke beperking. Ook mensen met dementie en sociale problematiek kunnen onbegrepen gedrag vertonen. Bovendien spelen er veelal problemen op meerdere gebieden, denk aan schulden, geen werk of zinvolle dagbesteding en speelt sociaal isolement vaak een rol.<sup>1</sup>

Met het onderzoek wordt kennis en inzicht verworven waarbij het gaat om onderzoek naar nieuwe manieren van denken, leiden en organiseren, waarmee goede omgang met het complexe vraagstuk onbegrepen gedrag gerealiseerd kan worden. De kennis die vanuit deze onderzoeken ontwikkeld wordt kan lokaal, regionaal en landelijk worden gebruikt om de zorg en ondersteuning te verbeteren. De resultaten van de onderzoeken zijn onderdeel van een lerend proces, waarbij huidige aanpakken voortdurend worden aangescherpt en bijgesteld.

Met praktijkgericht onderzoek is het de bedoeling actuele praktijkvragen te beantwoorden en interventies te evalueren, om zodoende impact te realiseren voor mensen met onbegrepen gedrag in Nederland en een maatschappelijk klimaat te ontwikkelen waarin partijen en burgers samenwerken, om meer handelingsperspectief en krediet te krijgen voor oplossingen op termijn. Het te bestuderen

<sup>1</sup> <https://platform-sociaaldomein.nl/themas/zorg-en-veiligheid/onbegrepen-gedrag> (juni 2025)

onderwerp moet aansluiten bij zaken waar mensen met onbegrepen gedrag, ervaringsdeskundigen, naasten, professionals, opleiders, partijen gericht op mensenrechten en beleidsmakers tegenaan lopen in de praktijk. Daarnaast moeten de resultaten van het onderzoek relevant en direct bruikbaar voor hen zijn. Kenmerkend voor praktijkgericht onderzoek in deze oproep is het participatieve karakter, waarbij er een nauwe samenwerking is tussen onderzoek, praktijk, ervaringsdeskundigen en naasten om het onderzoek en de resultaten van belang te laten zijn en verder te brengen. De samenwerking en betrokkenheid van belanghebbenden is er van begin (vraagarticulatie en behoeftepeiling) tot eind (implementatie en borging).

Voor effectieve interventies en werkwijzen wordt onderzoek beoogd dat aansluit bij het dagelijks leven van mens en praktijk, en direct bijdraagt aan passende zorg en ondersteuning voor mensen met problemen op meerdere levensgebieden. Het onderzoek beslaat het zorg-, veiligheids- of sociaal domein en bij voorkeur meerdere domeinen tegelijk. In het onderzoek moet aandacht zijn voor implementatie en borging van resultaten. Met effectief wordt bedoeld dat de beoogde doelen daadwerkelijk worden gehaald: voer je de goede activiteiten uit om de doelstellingen te realiseren. De beoogde effecten en hoe deze gemeten, verzameld en geanalyseerd worden zijn onderdeel van het onderzoeksplan. Het gaat hier om zowel implementatie-uitkomsten als uitkomsten die iets kunnen zeggen over het effect van de geïmplementeerde interventie en niet om een volledige effectiviteitsstudie. Indien voor de vraagstelling van toepassing, moet ook de kosteneffectiviteit van de interventie of werkwijze worden meegenomen.

### **Bijzondere aandacht voor behoeften van mensen met onbegrepen gedrag en/of ervaringsdeskundigen**

Bijzondere aandacht moet worden besteed aan vragen, kwesties en behoeften die leven bij mensen met onbegrepen gedrag en ervaringsdeskundigen. Kwetsbare mensen hebben vaak een complexe zorgvraag en ervaren belemmeringen bij het verkrijgen van adequate zorg. Door specifiek aandacht te besteden aan de behoeften die in deze groep spelen, kunnen interventies beter worden afgestemd op hun unieke behoeften en omstandigheden. Dit is essentieel voor het bevorderen van toegang tot de juiste zorg en het voorkomen van terugkomende of verergerde problematiek op de lange termijn.

### **Onderzoeksrichtingen**

Voor het onderzoek kan gedacht worden aan de volgende onderzoeksrichtingen:

1. Effectieve interventies ter ondersteuning van het individu en individuen binnen de ketenveldnorm. Hierbij valt te denken aan:
  - Onderzoek naar implementatie en/of doorontwikkeling van **ervaringskennis** of **ervaringsdeskundigheid**.
  - Onderzoek naar de **ervaringen, behoeften en verwachtingen** van zorg en ondersteuning vanuit de **leefwereld** van mensen met onbegrepen gedrag.
  - Onderzoek naar **maatschappelijk en/of persoonlijk herstel** van mensen met onbegrepen gedrag.
  - Onderzoek naar **secundaire of tertiaire preventie** in relatie tot onbegrepen gedrag.
2. Effectieve werkwijzen in organisatie en samenwerking. Hierbij valt te denken aan:
  - Onderzoek naar **samenwerking** en **netwerkvorming** tussen en met **verschillende domeinen** (zorg, veiligheid, sociaal, mensenrechten) en/of **verschillende niveaus** (praktijk, beleid/bestuur).
  - Onderzoek naar **complexe problematiek** voor individuen met ggz problematiek en een **hoog veiligheidsrisico**.
  - Onderzoek naar het bevorderen van **niveau-**, en **domeinoverstijgend leren** en **niveau-overstijgende leergemeenschappen** (met o.a. professionals op de werkvloer, beleid/bestuur en mensenrechtenexperts).
  - Onderzoek naar **uitwisseling van data** tussen verschillende (regie)partners zoals zorg- en veiligheidshuizen, zorgaanbieders, justitiële inrichtingen en reclasseringsorganisaties.
  - Onderzoek naar de inzet van **sociale** (informele) **netwerken** bij de zorg voor mensen met onbegrepen gedrag. Denk aan vragen zoals;
    - o Hoe werken deze netwerken, waarvoor zijn ze belangrijk en waarin voorzien ze niet?
    - o Hoe kunnen sociale netwerken helpen bij het versterken van mensen met onbegrepen gedrag?
    - o Welke factoren bepalen of een netwerk goed functioneert?

- Hoe kunnen professionals het sociale netwerk inzetten?
  - Wat is de rol van ervaringsdeskundigheid in dergelijke netwerken?
- Onderzoek naar een **geïntegreerde wijk**. Denk aan vragen zoals;
  - Hoe kan een wijkteam het beste worden opgezet?
  - Hoe verhoudt een specialistisch team (speciaal voor onbegrepen gedrag) zich tegenover een generiek team (de regionale noden)?
  - Hoe kan ggz expertise in de wijk het beste worden betrokken?
  - Hoe worden preventieve en/of vroegsignalering taken opgepakt?
  - Hoe kan flexibel op- en afschalen goed worden georganiseerd?
  - Waar gaat de samenwerking goed, waar minder goed en waardoor komt dat?
  - Hoe te voorkomen dat gespecialiseerde zorg de nevenwerking heeft dat reguliere zorg zich gaat terugtrekken?
- Onderzoek naar **bevorderende en belemmerende factoren** in het stelsel die voorkómen dat mensen met onbegrepen gedrag toegang krijgen tot de **juiste zorg en ondersteuning**.

De volgende onderwerpen komen **niet** in aanmerking voor deze subsidieronde:

- Onderzoek naar de (kosten)effectiviteit van diagnostiek, behandelingen en interventies in enkel de ggz. Dit type onderzoek is en wordt gefinancierd binnen het programma [Doelmatigheidsonderzoek](#).
- Onderzoek naar het ontstaan van stoornissen of mechanismen die ten grondslag liggen aan het effect van een behandeling in de ggz.
- Onderzoek naar passende zorg in de eerstelijns ggz.
- Onderzoek naar wachttijden in de ggz. Zie het programma [Versnellers in de ggz](#).
- Onderzoek naar dementie. Zie het [Onderzoeksprogramma Dementie](#).
- Onderzoek naar fundamentele of translationele vraagstukken in enkel de ggz.
- Onderzoek naar universele (primaire) preventie, gericht op (leefstijl)adviezen voor de algemene bevolking.

## Resultaten

De projecten leveren de volgende resultaten op:

- Een project levert kennis, inzichten en (kennis)producten op, die gericht zijn op effectieve werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
- Het project levert een procesevaluatie op met daarin de bevorderende en belemmerende factoren die voortkomen uit het onderzoek om de persoonsgerichte aanpak te verbeteren.
- De kennis, inzichten en (kennis)producten, zoals handreikingen en tools, zijn beschikbaar en toepasbaar voor de praktijk, mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten. De praktijk, mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten worden betrokken bij de ontwikkeling van de (kennis)producten en deze producten worden met hen geëvalueerd op toepasbaarheid en bruikbaarheid.
- De opgeleverde kennis, inzichten en kennisproducten worden breed verspreid of er wordt in een concreet plan beschreven hoe brede verspreiding van eindproducten wordt gerealiseerd na afloop van het project.
- De verkregen kennis, inzichten en (kennis)producten hebben de potentie om gebruikt te worden in andere contexten, regio's en disciplines die geen onderdeel zijn van het project.

## 3. Achtergrond programma

### 3.1 Actieprogramma Grip op Onbegrip

Met het [Actieprogramma Grip op Onbegrip \(2021- 2026\)](#) (AGO) van ZonMw werken de ministeries van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en Justitie en Veiligheid (JenV) gezamenlijk aan het versterken van de samenwerking tussen het veiligheids-, zorg- en sociaal domein ten behoeve van de aanpak van personen met onbegrepen gedrag<sup>2, 3</sup>. Met AGO worden regionale Kenniswerkplaatsen Onbegrepen Gedrag en bestaande samenwerkingsverbanden Zorg en Veiligheid gefaciliteerd en ondersteund bij het opzetten van lerende systemen en het creëren van aanpassingsruimte. Hiermee bouwt het programma verder aan regionale sterke netwerken voor mensen die de grip op hun leven (tijdelijk) kwijt zijn.

<sup>2</sup> [Programmavoorstel Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (juli 2021)

<sup>3</sup> [Programmavoorstel Uitbreiding Actieprogramma Grip op Onbegrip](#) (december 2022)

Het 5-jarige programma bestaat uit 4 inhoudelijke pijlers die nauw met elkaar samenhangen:

1. Zorg & Samenleving
2. Zorg & Veiligheid
3. **Kennis & Inzicht**
4. Professionalisering

Deze subsidieoproep heeft betrekking op programmalijn 3: Kennis & Inzicht.

### 3.2 Pijler 3: Kennis & Inzicht

Deze pijler is gericht op het ontwikkelen van kennis en het verkrijgen van beter inzicht in de groep mensen met onbegrepen gedrag in een kwetsbare situatie. Allereerst het verkrijgen van inzicht in het ontstaan van de problematiek, kennis over de aard en omvang en effectieve werkwijzen bij de aanpak van onbegrepen gedrag. Daarnaast is meer inzicht nodig in de behoeften en verwachtingen op alle niveaus: van heel dichtbij vanuit de leefwereld van de mens; maar ook lokaal en regionaal om zorg en ondersteuning voor mensen met onbegrepen gedrag te kunnen organiseren. Het mensenrechtenperspectief kan hierin een verrijkende bron van kennis zijn<sup>4,5</sup>. Ook is het nodig om op landelijk niveau een goede en continue informatievoorziening in te richten, op basis waarvan beleid ontwikkeld en geëvalueerd kan worden. Kennis die binnen de pijler Kennis en Inzicht ontwikkeld wordt, biedt weer belangrijk input voor andere activiteiten binnen het Actieprogramma Grip op Onbegrip. Door te blijven leren kunnen in de toekomst vraagstukken beter en duurzamer opgepakt worden. Zodat de mensen om wie het gaat, hun naasten en burens sneller én beter ondersteund en geholpen worden.

### 3.3 Verbinding pijlers

Om de doelstellingen van het Actieprogramma Grip op Onbegrip te bereiken worden vanuit de vier pijlers subsidierondes opgezet. Elke pijler en ook elke subsidieronde heeft een andere focus. Gemene deler is dat alle subsidieoproepen gericht zijn op het verbeteren van de samenwerking tussen het zorg-, veiligheids- en sociaal domein ten behoeve van mensen met onbegrepen gedrag.

In het najaar 2025 worden nog enkele subsidierondes opengesteld o.a. gericht op Practoraten en Regionale datamonitoring. Houd onze [website](#) en [ggz-nieuwsbrief](#) hiervoor in de gaten.

## 4. Voorwaarden en verplichtingen

Bij het aanvragen van subsidie bij ZonMw zijn er rechten, voorwaarden en verplichtingen om rekening mee te houden. Deze volgen uit de [Algemene wet bestuursrecht \(Awb\)](#). Titel 4.2 van de Awb bevat specifieke bepalingen die van toepassing zijn op subsidies van ZonMw. Daarnaast zijn de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) van toepassing.

### 4.1. Voorwaarden

Uw subsidieaanvraag moet aan onderstaande voorwaarden voldoen om in behandeling te kunnen worden genomen.

#### 4.1.1. Wie kunnen er aanspraak maken op subsidie?

Het onderzoek moet worden uitgevoerd vanuit een multidisciplinair samenwerkingsverband. In de projectgroep is expertise aanwezig over de praktijk, onderzoek, en ervaringskennis. Daarnaast vraagt ZonMw met het oog op de implementatie en borging nadrukkelijk aandacht voor verbinding met relevante partijen, zoals gemeenten, zorginstellingen, verzekeraars, onderwijs, werkgevers, implementatiedeskundigen, en/of beleidsmakers.

Voor het project moeten een hoofdaanvrager, bestuurlijk verantwoordelijke en projectleider worden aangewezen. Daarvoor geldt:

- De hoofdaanvrager is een in Nederland gevestigde publiekrechtelijke of privaatrechtelijke rechtspersoon. De hoofdaanvrager is geheel verantwoordelijk voor de subsidie, de uitvoer van dit project conform plan van aanpak en de financiële administratie.

<sup>4</sup> [UNIVERSELE VERKLARING VAN DE RECHTEN VAN DE MENS](#) (geraadpleegd juli 2025)

<sup>5</sup> [Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap](#) (geraadpleegd juli 2025)

- De bestuurlijk verantwoordelijke is degene die de rechtspersoon wettelijk of statutair in recht kan vertegenwoordigen. De bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager zijn van dezelfde organisatie.
- Eén persoon wordt aangesteld als projectleider van het project. Na honorering van de aanvraag verloopt communicatie tussen ZonMw en het samenwerkingsverband via de projectleider.

#### 4.1.2. Staatssteun voorkomen

ZonMw verstrekt geen subsidie als dit leidt of kan leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun<sup>6</sup>. Voor onderzoeksorganisaties kunnen hogere subsidiepercentages gelden dan voor ondernemingen. Er gelden verschillende spelregels voor kennisoverdracht door onderzoeksorganisaties en door ondernemingen. U kunt zelf toetsen of uw organisatie een onderzoeksorganisatie is volgens de definitie uit onderdeel 15 sub ee van de *Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie*. Wanneer u als begunstigde voldoet aan de criteria van onderzoeksorganisatie in de zin van het EU staatssteunrecht dan geldt geen staatssteunmaatregel. Uiteraard behoudt ZonMw zich het recht voor de aanvraag en de aanvrager hieraan te toetsen.

Voor organisaties die niet kwalificeren aan de criteria van onderzoeksorganisatie en als onderneming worden gekwalificeerd in de zin van het EU staatssteunrecht gelden voor deze subsidieronde de volgende staatssteunmaatregelen:

#### Algemene groepsvrijstellingsverordening

In deze subsidieronde wordt gebruikgemaakt van de algemene groepsvrijstellingsverordening (hierna te noemen 'AGVV'), waardoor er bij subsidieverlening op basis van deze subsidieoproep sprake is van een geoorloofde vorm van staatssteun. Dat betekent dat er financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#) vindt u meer informatie over de AGVV, evenals de vereisten van de AGVV waaraan moet worden voldaan.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen<sup>7</sup> begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de AGVV. Dit betekent dat alle voorwaarden en verplichtingen die voortvloeien uit de AGVV eveneens in volle omvang van toepassing zijn op alle op subsidie aanspraak makende ondernemingen in het samenwerkingsverband. ZonMw stelt de Europese Commissie middels een kennisgeving zoals bedoeld in artikel 11 van de AGVV op de hoogte van deze subsidieoproep.

#### Industrieel onderzoek (Art. 25 AGVV)

Industrieel onderzoek betreft planmatig of kritisch onderzoek dat is gericht op het opdoen van nieuwe kennis en vaardigheden met het oog op de ontwikkeling van nieuwe producten, procedés of diensten, of om bestaande producten, procedés of diensten aanmerkelijk te verbeteren. Het omvat de creatie van onderdelen voor complexe systemen en kan ook de bouw omvatten van prototypes in een laboratoriumomgeving en/of in een omgeving met gesimuleerde interfaces voor bestaande systemen, alsmede pilotlijnen, wanneer dat nodig is voor het industriële onderzoek en met name voor de validering van generieke technologie.

De steunintensiteit voor industrieel onderzoek bedraagt 50% van de in aanmerking komende kosten. De in aanmerking komende kosten zijn:

- personeelskosten: onderzoekers, technici en ander ondersteunend personeel voor zover zij zich met het onderzoeksproject bezighouden;
- kosten van apparatuur en uitrusting voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project,
- kosten van gebouwen en gronden voor zover en zolang zij gebruikt worden voor het project,
- kosten voor contractonderzoek, kennis en octrooien die op arm's length-voorwaarden worden gekocht bij of waarvoor een licentie wordt verleend door externe bronnen, alsmede kosten voor consultancy en gelijkwaardige diensten die uitsluitend voor het project worden gebruikt,
- bijkomende algemene kosten en andere operationele uitgaven, waaronder die voor materiaal, leveranties en dergelijke producten, die rechtstreeks uit het project voortvloeien.

<sup>6</sup> Artikel 107 VWEU.

<sup>7</sup> Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

De steunintensiteit voor industrieel onderzoek van 50% kan als volgt worden verhoogd tot een maximale steunintensiteit van 80% van de in aanmerking komende kosten:

- De steunintensiteit wordt verhoogd voor middelgrote ondernemingen met 10% en voor kleine ondernemingen met 20%.
- Daar bovenop kan de steunintensiteit verhoogd worden met 15% als de projectresultaten ruim worden verspreid via conferenties, open access opslagplaatsen of gratis of opensource software.

Cofinanciering is een vereiste. Deze cofinanciering kan in cash en/of in kind zijn.

#### Steunintensiteit

| Industrieel onderzoek | Kleine onderneming <sup>8</sup> | Middelgrote onderneming <sup>9</sup> | Grote onderneming |
|-----------------------|---------------------------------|--------------------------------------|-------------------|
| Basis                 | 50%                             | 50%                                  | 50%               |
| Opslag                | 20%                             | 10%                                  | geen              |
| Kennisverspreiding    | 15%                             | 15%                                  | 15%               |
| TOTAAL                | 80%*                            | 75%                                  | 65%               |

\*Maximale steunintensiteit is 80%

Bij de aanvraag van de subsidie dient vastgesteld te worden of er sprake is van een kleine of middelgrote onderneming<sup>10</sup>. Bij de indiening van de subsidieaanvraag moet daarom de [EU SME Self Assessment Wizard](#) worden ingevuld. Het formulier mag maximaal 14 dagen vóór indiening van de aanvraag zijn gegenereerd. Het formulier (of screenshot ervan) dient als verplichte bijlage per mail te worden aangeleverd ([zie praktische voorwaarden](#)). Bij de berekening van de steunintensiteit en de in aanmerking komende kosten zijn alle bedragen die worden gebruikt de bedragen vóór aftrek van belastingen of andere heffingen. De in aanmerking komende kosten moeten worden gestaafd met bewijsstukken die duidelijk, gespecificeerd en actueel zijn. Deze bewijsstukken kunnen, na honorering, op elk moment worden opgevraagd en dienen vervolgens binnen afzienbare tijd te worden aangeleverd aan ZonMw.

#### De-minimisverordening

Wanneer ondernemingen<sup>11</sup> binnen deze subsidieronde aanspraak maken op subsidie, bestaat de mogelijkheid voor ZonMw om de subsidie onder de de-minimisverordening te verstrekken<sup>12</sup>. Dat betekent dat er specifieke financieringsvoorwaarden en regels voor de begroting zijn. Daarnaast bent u verplicht om over bepaalde gegevens te verklaren. In [Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening](#) vindt u meer informatie over de de-minimisverordening, evenals de vereisten van de de-minimisverordening waaraan moet worden voldaan. Het totale bedrag aan de-minimissteun dat per lidstaat aan één onderneming wordt verleend, ligt niet hoger dan €300.000,- over een periode van drie jaar.

Meer informatie over staatssteun vindt u op de ZonMw-webpagina [Vrijstellingverordeningen staatssteun](#).

#### 4.1.3. Samenwerking en bijdrage van derden

ZonMw stimuleert samenwerking tussen en deelname van partijen. Daarbij geldt dat geen subsidie wordt verstrekt als afspraken leiden of kunnen leiden tot het verlenen van onrechtmatige staatssteun of als daardoor niet aan de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#) of voorwaarden van de subsidieoproep kan worden voldaan.

<sup>8</sup> Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt.

<sup>9</sup> Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

<sup>10</sup> Een kleine onderneming is een onderneming waar minder dan 50 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet of het jaarlijks balanstotaal 10 miljoen euro niet overschrijdt. Een middelgrote onderneming is een onderneming waar minder dan 250 personen werkzaam zijn en waarvan de jaaromzet 50 miljoen euro en/of het jaarlijks balanstotaal 43 miljoen euro niet overschrijdt.

<sup>11</sup> Een onderneming in de zin van het EU staatssteunrecht betreft elke eenheid die een economische activiteit uitvoert, ongeacht rechtsvorm of wijze van financiering.

<sup>12</sup> [Verordening \(EU\) nr. 2023/2831](#) van de Commissie van 13 december 2023 betreffende de toepassing van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie op de de-minimissteun.

Er is in de projectgroep tenminste expertise aanwezig wat betreft onderzoek, de praktijk en ervaringskennis. De projectgroep bestaat bij voorkeur uit onderzoekers verbonden aan onderzoeksorganisaties en relevante vertegenwoordigers van praktijk en/of maatschappelijke organisaties zoals bijvoorbeeld zorginstellingen of belangenorganisaties. Ervaringsdeskundigen zijn ook onderdeel van de projectgroep.

Uit de subsidieaanvraag en begroting moet duidelijk naar voren komen:

- Met welke partijen samengewerkt wordt. Beschrijf per partij op welke manier deze actief bijdraagt aan het project; dit zijn in elk geval partijen die op de begroting voorkomen als een partij die aanspraak wenst te maken op een deel van de subsidie. Ook partijen die voor eigen rekening en risico actief bijdragen maken onderdeel uit van de samenwerking.
- Met welke partij(en) een sponsorovereenkomst zal worden aangegaan en wat de in-natura of geldelijke bijdrage is.
- Welke partijen worden ingehuurd of indien dit nog niet bekend is, voor welke activiteiten wordt voorzien dat dit door derden zal worden uitgevoerd en de daarvoor te maken kosten (inclusief btw). Zie voor meer informatie en de voorwaarden voor inhuur/opdracht de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

Samenwerking en sponsoring moeten definitief geregeld zijn bij het indienen van de subsidieaanvraag.

#### **Letter of Commitment**

Omdat ZonMw zeker wil weten dat samenwerkende partijen/sponsors van een project zich juridisch hebben verplicht tot de toegezegde bijdrage, is een Letter of Commitment per samenwerkende partij/sponsor bij het indienen van de subsidieaanvraag verplicht. Gebruik hiervoor het voorbeeld op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#).

#### **Samenwerkings- en sponsorovereenkomst**

Op de [ZonMw-webpagina Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#) vindt u meer informatie over de verschillende vormen van samenwerken en bijdragen (sponsoring/opdracht) met voorbeeldovereenkomsten als hulpmiddel bij het opstellen van de betreffende overeenkomst en de voorwaarden waaraan de overeenkomst moet voldoen in de daarbij horende uitleg. De op deze webpagina en in de uitleg genoemde voorwaarden maken integraal onderdeel uit van deze subsidieoproep. ZonMw vraagt voor deze oproep een samenwerkings- en/of sponsorovereenkomst na honorering van het project. Zij verleent de subsidie op voorwaarde dat de overeenkomst door haar geaccepteerd wordt. Vervolgens moet voor de start van het project een ondertekende samenwerkingsovereenkomst naar ZonMw zijn gestuurd.

#### **4.1.4. Welk bedrag kunt u aanvragen?**

In deze subsidieronde kan maximaal € 250.000,- worden aangevraagd voor een looptijd van maximaal 20 maanden. Zowel de looptijd als het aan te vragen budget dient realistisch te worden onderbouwd. Het totale beschikbare subsidiebudget in deze subsidieronde bedraagt € 3.000.000,-.

- Bijdragen van derden is geen vereiste, maar strekt wel tot aanbeveling.
- Na afronding van een project van € 125.000,- of meer moet naast de financiële eindverantwoording ook een controleverklaring van een accountant aangeleverd worden. Accountantskosten tot een maximum van € 3.500,- mogen bij projecten van € 125.000,- of meer opgenomen worden in de begroting. Universiteiten en universitair medische centra mogen accountantskosten niet opnemen in de begroting. Met deze instellingen zijn aparte afspraken gemaakt over de vereiste accountantsverklaring. Neem hiervoor contact op met uw financiële afdeling.
- Indien u volgens de volledig gouden Open Access route publiceert, mag u kosten voor Open Access publicaties opnemen in de projectbegroting. Dit kan tot een maximumbedrag van €5.000,-. In de begroting neemt u 'Open Access' als aparte budgetregel op. Zie voor meer informatie over Open Access hoofdstuk 3.2 en de ZonMw-webpagina Open Access.

**Let op:** Indien uw aanvraag onder de AGVV valt, kunnen er geen Open Access kosten worden opgevoerd.

#### 4.1.5. Praktische voorwaarden

- Schrijf uw aanvraag in het Nederlands.
- Het Actieprogramma Grip op Onbegrip van ZonMw loopt tot en met 2027. Indien uw project later start dan 1 mei 2026, zal zodoende de maximale looptijd van uw project korter zijn.
- De volgende bijlage(n) zijn verplicht om toe te voegen:
  - Bijlage 1: Nederlandse publiekssamenvatting, ten behoeve van de beoordeling door het cliënten en naastenpanel dat wordt gecoördineerd door MIND. U dient hiervoor het verplichte [format](#) te gebruiken.
  - Bijlage 2: [Letter\(s\) of Commitment](#) per samenwerkende partij.
  - Bijlage 3: Een (concept)[Samenwerkingsovereenkomst](#). U dient deze conceptversie in te dienen bij de subsidieaanvraag. **Let op** - Na honorering vraagt ZonMw een **finale conceptversie** (goedgekeurd door partijen maar nog niet ondertekend) van de samenwerkingsovereenkomst op om de gemaakte afspraken te beoordelen op conformiteit met het toepasselijke Europese staatssteunrecht en de [algemene subsidiebepalingen](#) van ZonMw. Op de ZonMw [website](#) kunt u een voorbeeld overeenkomst vinden. Bij het opstellen van de samenwerkingsovereenkomst raden wij u aan om het ZonMw format 'Model Consortium overeenkomst Nederlands te gebruiken'. Wij raden u aan tijdig te starten met het opstellen van een samenwerkingsovereenkomst. In het geval van honorering van uw project, dient een ondertekende en door ZonMw geaccepteerde samenwerkingsovereenkomst door ZonMw te worden ontvangen.
  - Bijlage 4: Begroting - Bij onderdeel 5.3 Projectbegroting in Mijn ZonMw moet u een uitgewerkte begroting uploaden én invoeren.
    - Gebruik het juist format, namelijk de versie '[Begroting AGVV](#)' indien u gebruik maakt van het staatssteuninstrument AGVV, of de '[Begroting Overige Instellingen](#)' indien u volledig gebruik maakt van het staatssteuninstrument de-minimis of staatssteun niet voor u van toepassing is.
    - Uit de begroting dient duidelijk te blijken welke partijen financieel bijdragen aan het project en hoeveel iedere partij bijdraagt (in cash en/of in kind). De begroting moet worden opgesteld en gespecificeerd voor het hele project, niet alleen voor het deel waarvoor bij ZonMw subsidie wordt aangevraagd (dus inclusief alle eventuele cofinanciering).
    - De personele kosten in de begroting moeten gespecificeerd worden, zodat de activiteiten die gerelateerd zijn aan het aantal opgevoerde fte transparant zijn.
    - Specificeer in de begroting alle posten onder 'Materieel, Apparatuur en Verbruiksgoederen'.
    - Het moet duidelijk zijn voor welke posten op de begroting eventuele cofinanciering wordt ingezet.
- De volgende bijlagen zijn verplicht om toe te voegen indien er gebruik gemaakt wordt van het staatssteuninstrument AGVV. Let op: stuur deze bijlagen per mail naar [griponbegrip@zonmw.nl](mailto:griponbegrip@zonmw.nl) ter attentie van Rein Postma onder vermelding van het dossiernummer (1061034251xxxx) en de naam van de ronde (Praktijkgericht onderzoek onbegrepen gedrag).
  - Bijlage 5: [Ingevulde en ondertekende verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#).
    - *Indien van toepassing / Verplicht format / Nederlands / PDF*
  - Bijlage 6: [Ingevulde en ondertekende verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#).
    - *Indien van toepassing / Verplicht format / Nederlands / PDF*
  - Bijlage 7: [Ingevulde en ondertekende verklaring cumulatie van staatssteun](#).
    - *Indien van toepassing / Verplicht format / Nederlands / PDF*
  - Bijlage 8: Formulier [EU SME Self-Assessment Wizard](#)
    - *Indien van toepassing / Verplicht format / Nederlands / PDF*
- De volgende bijlage is verplicht om toe te voegen indien er gebruik gemaakt wordt van het staatssteuninstrument de-minimis. Let op: stuur deze bijlage per mail naar [griponbegrip@zonmw.nl](mailto:griponbegrip@zonmw.nl) ter attentie van Rein Postma onder vermelding van het dossiernummer (1061034251xxxx) en de naam van de ronde (Praktijkgericht onderzoek onbegrepen gedrag).
  - Bijlage 9: [Verklaring de-minimissteun](#)
- *Optioneel*: Max. 2 A4 met figuren en tabellen. Hierin mag geen alinea met tekst worden opgenomen.

Wanneer een bijlage niet verplicht is wordt deze bijlage niet meegenomen bij de beoordeling van uw aanvraag. Uitzondering is een optionele bijlage waar figuren en/of tabellen aangeleverd worden. Deze bijlage is dan ook een onderdeel van de beoordeling.

## 4.2. Verplichtingen

Verplichtingen zijn van toepassing wanneer u een subsidie krijgt toegekend. Hiervoor volgt ZonMw de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#). Daarnaast zijn ook de volgende verplichtingen van toepassing:

- **Open Access**  
Alle publicaties die voortkomen uit (wetenschappelijk) onderzoek dat geheel of gedeeltelijk door ZonMw gefinancierd is, moeten Open Access beschikbaar gesteld worden (conform ZonMw Open Access beleid). ZonMw accepteert verschillende Open Access routes. Naast artikelen, moedigt ZonMw ook aan om andere type (wetenschappelijke) publicaties Open Access beschikbaar te stellen (zoals *monographs*, boeken, *conference proceedings* en *grey literature*), maar ook onderzoeksdata en kennisproducten van praktijkgericht onderzoek (zoals modellen, protocollen, prototypen, digitale tools, demonstraties).  
Voor meer informatie over het ZonMw Open Access beleid, de volledige voorwaarden en mogelijkheden, verwijzen we u naar [onze website](#).
- **Voorwaarden voor valorisatie**  
ZonMw streeft naar brede toegankelijkheid van door haar gesubsidieerde projecten, daarom, dienen de [tien principes voor Maatschappelijk Verantwoord Licentiëren](#) (MVL) te worden toegepast bij licentiëring van resultaten. Beschrijf indien van toepassing hoe aanspraak op intellectueel eigendom is geregeld met samenwerkende partijen en eventueel derden. Geef ook aan hoe deze partijen de tien principes zullen naleven.

## 5. Beoordeling en prioriteitstelling

### 5.1. Beoordelingsprocedure

De beoordelingsprocedure van de subsidieaanvraag bestaat uit een schriftelijke beoordeling van de aanvraag door referenten, de mogelijkheid tot schriftelijk wederhoor, en een eindbeoordeling door de programmacommissie van het Actieprogramma Grip op Onbegrip. De programmacommissie beoordeelt of de subsidieaanvragen passen binnen de doelstellingen, voorwaarden en onderstaande relevantie- en kwaliteitscriteria van deze subsidieoproep.

Voor de procedures voor de beoordeling van subsidieaanvragen verwijzen we u naar de infographic [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#) en naar de [procedurebrochure aanvragers](#).

### 5.2. Relevantiecriteria

- **Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep**  
Uit de aanvraag moet duidelijk worden hoe het beoogde project aansluit bij het doel van de subsidieoproep: praktijkgericht onderzoek naar effectieve interventies en werkwijzen voor een persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
  - Maak duidelijk dat het onderzoek zich richt op een actuele vraag, kwestie of behoefte uit de praktijk van mensen met onbegrepen gedrag, ervaringsdeskundigen, naasten, professionals, opleiders of beleidsmakers en bijdraagt aan het verbeteren van de persoonsgerichte aanpak voor mensen met onbegrepen gedrag.
  - Beschrijf of het onderzoek betrekking heeft op wat goed werkt of nodig is in de praktijk, het doorontwikkelen van bestaande werkwijzen en/of het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen.
  - Beschrijf welke domeinen het onderzoek beslaat (zorg-, veiligheids- en/of sociaal domein).
  - Beschrijf op welke manier er binnen het project een start wordt gemaakt met implementatie van de resultaten.
- **Aansluiting op vragen en behoeften mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten**  
ZonMw hecht veel waarde aan de relevantie voor en betrokkenheid van mensen met onbegrepen gedrag, naasten en/of ervaringsdeskundigen bij uw onderzoek. In uw subsidieaanvraag dient duidelijk te worden beschreven in welke mate het project aansluit op de vragen en behoeften van

mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten en in hoeverre zij betrokken zijn bij de opzet en uitvoering van het project.

- Beschrijf hoe relevant het project is vanuit het perspectief van mensen met onbegrepen gedrag, hun naasten en/of ervaringsdeskundigen.
- Beschrijf hoe de betrokkenheid van mensen met onbegrepen gedrag in het project tot uitdrukking komt. Het gaat daarbij om hoe mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten én/of ervaringsdeskundigheid vanaf de start bij de opzet en uitvoering van het project betrokken zullen zijn. Met 'betrekken' bedoelen we concreet het raadplegen, advies inwinnen, samenwerken en/of laten (mee)beslissen van betrokkenen bij het opstellen van de subsidieaanvraag en het uitvoeren van het project.

Referenten uit het cliënten- en naastenpanel van MIND beoordelen dit onderdeel van uw subsidieaanvraag op de volgende criteria:

- Relevantie vanuit perspectief van mensen met onbegrepen gedrag, naasten en/of ervaringsdeskundigen.
- Haalbaarheid vanuit perspectief van mensen met onbegrepen gedrag, naasten en/of ervaringsdeskundigen.
- Betrokkenheid van mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten en/of ervaringsdeskundigen.
- Faciliteiten (vacatiegeld, reiskosten, etc.) voor betrokkenheid.

– **Diversiteit**

Beschrijf hoe er aandacht wordt besteed aan [diversiteit](#) en differentiatie binnen de doelgroep naar kenmerken zoals [seks en gender](#), leeftijd, sociaaleconomische situatie, opleidingsniveau, migratie- en culturele achtergrond en seksuele diversiteit, waar relevant voor de thematiek van het project.

– **Toepassing in termen van impact**

Uit uw subsidieaanvraag dient duidelijk te worden dat de onderzoeksresultaten breder toepasbaar zijn en een grote kans hebben op toepassing in de praktijk of bij het vormen van beleid. Tips voor de implementatie van resultaten kunt u vinden via de implementatie-kennisportal op de [ZonMw website](#).

- Maak duidelijk hoe het project een direct bruikbare en duurzame oplossing kan bieden voor actuele vraagstukken en onderbouw hoe de verwachte resultaten bruikbaar zijn in de praktijk, het onderwijs en/of beleid. Indien van toepassing, geef daarbij aan hoe de resultaten van uw onderzoek aansluiten bij professionele richtlijnen of zorgstandaarden.
- Beschrijf hoe de resultaten van het project (in potentie) bruikbaar zijn voor andere individuen, regio's en contexten.
- Beschrijf welke (kennis)producten u gaat opleveren, en waarom deze geschikt en passend zijn om ervoor te zorgen dat de resultaten van uw onderzoek direct bruikbaar zijn voor mensen met onbegrepen gedrag en professionals in Nederland. Beschrijf daarbij hoe deze producten verspreid worden.
- Beschrijf hoe de uitkomsten van het onderzoek -indien succesvol- breder verspreid, opgeschaald, geïmplementeerd en geborgd worden buiten de (regionale) setting van het project. Beschrijf welke belemmerende en bevorderende factoren al geïdentificeerd zijn of hoe u deze in het project in kaart gaat brengen.
- Voor de toepassing van resultaten is het van belang dat er rekening gehouden wordt met de in Nederland gehanteerde financierings- en bekostigingssystematiek. Er wordt geadviseerd hier in een vroeg stadium aandacht voor te hebben. Licht toe hoe u bij de toepassing van uw onderzoeksresultaten aansluit bij betreffende bekostigingsstructuren.
- Maak inzichtelijk welke partijen vanuit praktijk, onderwijs, onderzoek en beleid betrokken zijn bij uw onderzoek om te bereiken dat uw onderzoeksresultaten daadwerkelijk gebruikt gaan worden. Geef hierbij aan of het gaat om een al bestaand samenwerkingsverband en in hoeverre de betrokken partijen aandacht besteden aan het borgen van de resultaten na de projectperiode.

**Algemene ZonMw relevantiecriteria**

Naast deze programmaspecifieke relevantiecriteria bestaan er ook een aantal algemene ZonMw-brede relevantiecriteria. Meer informatie over deze relevantiecriteria vindt u op de [ZonMw website](#).

### 5.3. Kwaliteitscriteria

- **Probleemstelling en doelstelling**
  - Beschrijf de doelstelling helder en concreet en onderbouw de onderliggende onderzoeksvraag.
  - Beschrijf duidelijk welke resultaten uw onderzoek gaat opleveren en welke effecten u verwacht met de potentieel effectieve werkwijzen.
- **Plan van aanpak**
  - Beschrijf een concreet en helder plan van aanpak.
  - Geef een duidelijke beschrijving van de onderzoeksmethoden (onderzoeksdiseïn, analyses en strategieën) die u gaat gebruiken voor de beoogde effectieve werkwijzen. Onderbouw dat u in uw onderzoek gebruik maakt van methoden die passend zijn bij de vraagstelling en haalbaar en wenselijk zijn voor de context, mogelijkheden en werkwijzen van de praktijk.
  - Beschrijf hoe de procesevaluatie wordt uitgevoerd. Er wordt tijdens het project geëvalueerd en de aanpak wordt, indien nodig, aangepast aan de hand van de opgedane kennis of ervaringen.
- **Haalbaarheid**
  - Geef een duidelijke en realistische tijdsplanning die de verschillende onderdelen inzichtelijk maakt, inclusief de doorlooptijd per onderdeel en fasering in de tijd.
  - Maak aannemelijk dat het doel van de aanvraag binnen de gestelde tijd wordt bereikt met de beschikbare expertise, menskracht, faciliteiten en middelen.
  - Geef bij de onderbouwing van de haalbaarheid aan wat mogelijke bevorderende en belemmerende factoren zijn voor het onderzoek en hoe u hier aandacht aan besteed.
- **Expertise en ervaring projectgroep**
  - Samenwerking tussen relevante organisaties en disciplines komt tot uitdrukking in de samenstelling van de projectgroep. Onderbouw dat er tenminste relevante expertise aanwezig is wat betreft onderzoek, praktijk en ervaringskennis.
  - Uit de samenstelling van de projectgroep moet blijken dat ervaringsdeskundigen en hun naasten actief participeren bij de opzet en uitvoering van het project.
- **Begroting**
  - Geef een onderbouwing van het aangevraagde budget. Uit de projectbeschrijving dient duidelijk naar voren te komen dat de inzet van publieke middelen gerechtvaardigd is.

Meer informatie over deze criteria vindt u in de [procedurebrochure](#).

### 5.4. Prioriteitstelling

De programmacommissie geeft op basis van de gestelde relevantie- en kwaliteitscriteria een eendoordeel over de relevantie en kwaliteit van de subsidieaanvragen. Alle aanvragen dienen minimaal als relevant en van voldoende kwaliteit beoordeeld te worden om voor honorering in aanmerking te komen. Bij prioritering van de subsidieaanvragen weegt de relevantiebeoordeling zwaarder dan de kwaliteitsbeoordeling.

De onderlinge weging van relevantie en kwaliteit gebeurt aan de hand van de volgende prioriteringsmatrix:

| <b>Relevantie</b> | Zeër relevant | Relevant | Laag relevant | Niet relevant |
|-------------------|---------------|----------|---------------|---------------|
| <b>Kwaliteit</b>  |               |          |               |               |
| Zeër goed         | 1             | 3        | -             | -             |
| Goed              | 2             | 4        | -             | -             |
| Voldoende         | 5             | 6        | -             | -             |
| Matig             | -             | -        | -             | -             |
| Onvoldoende       | -             | -        | -             | -             |

Wanneer na toepassing van de prioriteringsmatrix het aantal honoreerbare aanvragen het beschikbare budget overstijgt, dan zal de commissie de volgende aanvullende afwegingsgronden hanteren:

- Eerst wordt gekeken naar het relevantiecriterium 'Aansluiting op vragen en behoeften mensen met onbegrepen gedrag en hun naasten'.
- Vervolgens wordt gekeken naar het relevantiecriterium 'Aansluiting bij het doel van de subsidieoproep'.
- Daarna wordt gekeken naar het relevantiecriterium 'Toepassing in termen van impact'.
- Wanneer er op de voorgaande criteria geen keuze gemaakt kan worden, wordt er gekeken naar het kwaliteitscriterium 'Haalbaarheid'.

## 6. Indienen

### 6.1 Vooraanmelding

U kunt alleen een subsidieaanvraag indienen als u uiterlijk **30 september 14.00 uur** een vooraanmelding heeft gedaan met uw voorlopige titel, korte samenvatting van uw projectplannen en contactgegevens. U kunt via [dit formulier](#) uw vooraanmelding doen. Er vindt **geen** inhoudelijke beoordeling plaats van uw vooraanmelding: iedereen die een vooraanmelding doet, kan een subsidieaanvraag indienen.

### 6.2 Indiening via Mijn ZonMw

Subsidieaanvragen kunnen uitsluitend door de hoofdaanvrager ingediend worden via het online indiensysteem van ZonMw ([Mijn ZonMw](#)). Sluitingsdatum voor het indienen van een subsidieaanvraag is 6 november 2025, om 14.00 uur.

Het gehele tijdpad voor deze subsidieronde kunt u [hier](#) zien.

### 6.3 Tips

- ZonMw is overgestapt naar een ander online indiensysteem. Als u nog niet eerder met Mijn ZonMw heeft gewerkt moet u zich eerst registreren als 'Nieuwe gebruiker'.
- Zie voor meer informatie de [Handleiding Mijn ZonMw](#).

Wij raden u aan om, voordat u uw aanvraag digitaal indient, een Word-versie van uw aanvraag te printen (via Mijn ZonMw) en na te lopen op onregelmatigheden. Vooral als u uw aanvraag eerst in Word heeft opgesteld en vervolgens naar Mijn ZonMw heeft gekopieerd, kan het voorkomen dat sommige tekens (zoals aanhalingstekens) niet goed worden omgezet. U kunt dit in Mijn ZonMw zelf corrigeren.

### 6.4 Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag

De '[Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)' moet ondertekend worden door de bestuurlijk verantwoordelijke en de hoofdaanvrager. De ondertekende verklaring kan toegevoegd worden aan de aanvraag in Mijn ZonMw of per mail gestuurd worden naar ZonMw, ter attentie van Kristel Steutel, [griponbegrip@zonmw.nl](mailto:griponbegrip@zonmw.nl). De verklaring moet uiterlijk één week na indiening binnen zijn.

### 6.5 Inhoudelijke vragen

Neem voor inhoudelijke vragen contact op met Rein Postma of Diewertje Bink: 070 349 54 70 of [griponbegrip@zonmw.nl](mailto:griponbegrip@zonmw.nl).

### 6.6 Technische vragen

Neem voor technische vragen over het gebruik van het online indiensysteem van ZonMw contact op met de servicedesk: maandag t/m vrijdag van 8.00 tot 17.00 uur, 070 349 51 76, [servicedesk@zonmw.nl](mailto:servicedesk@zonmw.nl). Vermeld in uw e-mail uw telefoonnummer, zodat wij indien nodig contact met u kunnen opnemen.

### 6.7 Downloads en links

Op de ZonMw website leest u meer over:

- de [Algemene subsidiebepalingen ZonMw](#)

- [‘in 10 stappen subsidie aanvragen’](#)
- [Wat dien ik in](#)
- [Voorwaarden en Verplichtingen](#)
- [Beoordeling van subsidieaanvragen](#)
- [Subsidies en Samenwerking/bijdragen van derden](#)
- [Vrijstelling staatssteun.](#)
- [Open Access](#)
- [Implementatie en impact](#)
- [Handleiding Mijn ZonMw](#)
- [Verklaring akkoord indienen uitgewerkte subsidieaanvraag](#)
- [Actieprogramma Grip op Onbegrip](#)
- [Begroting AGVV](#)
- [Begroting Overige Instellingen](#)

## **7. Bijlagen**

- [Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV](#)
- [Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening](#)

## Bijlage 1 – Staatssteun – AGVV

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de AGVV moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de AGVV. Deze vindt u hieronder.

- ZonMw verleent geen subsidie als het onvoldoende aannemelijk is dat uw aanvraag aan alle definities en voorwaarden van de AGVV voldoet, of als subsidieverstrekking naar het oordeel van ZonMw leidt tot het verlenen van ongeoorloofde staatssteun in de zin van artikel 107 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie.<sup>13</sup>
- ZonMw verleent geen subsidie als de datum van aanvang van de werkzaamheden aan het project of van aanvang van de activiteiten eerder is dan de datum van indiening van de subsidieaanvraag.<sup>14</sup>
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen waartegen een bevel tot terugvordering uitstaat ingevolge een eerder besluit van de Europese Commissie waarbij door Nederland toegekende steun onrechtmatig en onverenigbaar met de interne markt is verklaard.<sup>15</sup> Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring bevel tot terugvordering van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.
- ZonMw verleent geen subsidie aan ondernemingen in moeilijkheden.<sup>16</sup> Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring onderneming niet in moeilijkheden](#) ingevuld en ondertekend toe.
- Cumulering van subsidies (of andere vormen van staatssteun) voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, mag er niet toe leiden dat de maximale steunintensiteit wordt overschreden. Indien reeds door een bestuursorgaan of door de Europese Commissie subsidie is verstrekt voor dezelfde – geheel of gedeeltelijk overlappende – in aanmerking komende kosten, dan zal ZonMw slechts een zodanig bedrag aan subsidie verstrekken dat het totale bedrag aan subsidie niet meer bedraagt dan het bedrag dat op basis van de AGVV mag worden verleend.<sup>17</sup> Voeg bij het indienen van de subsidieaanvraag een [verklaring cumulatie van staatssteun](#) ingevuld en ondertekend toe.

Aanvullende voorwaarden verbonden aan de toepassing van industriële ontwikkeling/ industrieel onderzoek<sup>18</sup> vindt u hieronder.

- De drempel voor steun aan industriële ontwikkeling bedraagt €20.000.000,- per onderneming per project.
- De maximale steunintensiteit bedraagt 50% van de in aanmerking komende kosten. Cofinanciering is dan ook een vereiste. Deze cofinanciering kan in cash en/of in kind zijn.
- Bij de steunverlening moet er sprake zijn van een stimulerend effect. Ook dient rekening te worden gehouden met cumulatie; als er voor dezelfde kosten al eerder steun is toegekend door andere overheden, mag het totale bedrag het toepasselijke plafond niet overschrijden.

---

<sup>13</sup> Artikel 1 lid 5 AGVV

<sup>14</sup> Artikel 6 AGVV

<sup>15</sup> Artikel 1, lid 4, sub a AGVV

<sup>16</sup> Artikel 1, lid 4, sub c AGVV. Financiële moeilijkheden als bedoeld in artikel 2, lid 18 van de AGVV

<sup>17</sup> Artikel 8 AGVV

<sup>18</sup> ARTIKEL 25 LID 2 SUB B AGVV

## Bijlage 2 – Staatssteun – de-minimisverordening

Om in aanmerking te komen voor subsidie onder de de-minimisverordening moet, behalve aan de inhoudelijke criteria van de subsidieoproep, ook worden voldaan aan enkele specifieke vereisten die volgen uit de de-minimisverordening. Deze vindt u hieronder.

Op grond van de de-minimisverordening kan een onderneming van verschillende overheidsinstellingen maximaal € 300.000, - aan subsidie ontvangen over een periode van 3 jaar zonder dat dit ongeoorloofde staatssteun oplevert. Bij het indienen van de uitgewerkte subsidieaanvraag dient u een [Verklaring de-minimissteun](#) in waarin u alle de-minimissteun opgeeft die u over de twee voorgaande belastingjaren en in het lopende belastingjaar heeft ontvangen. Als in het (recente) verleden subsidie is verstrekt als de-minimissteun, zou dat in de betreffende subsidiebeschikking of andere document uitdrukkelijk moeten zijn aangegeven.

Als er sprake is van samenwerking, waarbij meerdere ondernemingen begunstigde van staatssteun kunnen zijn, dan moeten alle ondernemingen voldoen aan de voorwaarden van de de-minimisverordening. Dit betekent dat alle ondernemingen die binnen het project subsidie ontvangen een eigen de-minimisverklaring moeten aanleveren.

Het is belangrijk om zorgvuldig na te gaan of de de-minimisdrempel niet wordt overschreden. Handelen in strijd met de Europese staatssteunregels kan leiden tot terugvordering van de verleende steun, vermeerderd met wettelijke rente.

Het de-minimisplafond geldt voor één onderneming. Artikel 2 lid 2 van de [de-minimisverordening \(nr. 2023/2831\)](#) geeft aan wanneer sprake is van één onderneming. Het kan namelijk voorkomen dat twee (of meer) ondernemingen een bepaalde band met elkaar onderhouden en onder deze verordening als één onderneming worden gezien. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het hebben van de meerderheid van de stemrechten van de aandeelhouders van een andere onderneming, het recht om onder meer bestuursleden van een andere onderneming te benoemen/ontslaan en het recht een overheersende invloed op een andere onderneming uit te oefenen.

Uw aanvraag voor subsidie wordt afgewezen als:

- a. één van de situaties bedoeld in artikel 1 van de de-minimisverordening zich voordoet waarbij toepassing van de de-minimisverordening is uitgesloten;  
of
- b. door toekenning van de gevraagde subsidie het de-minimisplafond zou worden overschreden;  
of
- c. uw aanvraag anderszins niet voldoet aan de voorwaarden van de de-minimisverordening.